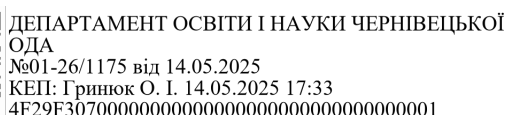


№ _____ На № _____ від _____

**Керівникам органів управління
у сфері освіти територіальних громад,
закладів обласного підпорядкування**

- постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2022 року № 577 “Про затвердження переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих”;
- наказом МОЗ від 18 квітня 2022 року № 651 “Про затвердження Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин”, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 червня 2022 року за № 648/37984;
- наказом МОЗ від 26 січня 2024 року № 139 “Про затвердження Переліку категорій осіб, які для виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану психічного здоров’я підлягають періодичному психіатричному огляду, та Змін до Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин”;



zareestrovanim v Ministerstvi yustitsii Ukraini 15 lyutogo 2024 roku za № 235/41580.

Щодо періодичності проходження психіатричного огляду.

Періодичність проведення оглядів визначена з урахуванням умов праці, можливим впливом на здоров'я працівника та затверджена згідно з Переліком категорій осіб, які для виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану психічного здоров'я підлягають періодичному психіатричному огляду.

Основною вимогою є наявність чинної довідки форми № 100-2/о на час прийняття рішення роботодавцем щодо допуску працівника до виконання робіт. Термін наступного прийняття рішення роботодавцем щодо продовження допуску до виконання робіт відбувається у строки, визначені наказом МОЗ від 26 січня 2024 року № 139, тобто через п'ять років. Для чого відповідно працівник спрямовується на повторний періодичний психіатричний огляд, результати якого у вигляді довідки за формою №100-2/о надає роботодавцю.

Працівники харчоблоків, технічний персонал психіатричний огляд не проходять.

Перелік необхідних обстежень лікарів-спеціалістів, видів клінічних, лабораторних та інших досліджень, що необхідні для проведення обов'язкових медичних оглядів, та періодичність їх проведення по освіті додається.

Огляд охоплює психіатричний огляд, проведений відповідно до статті 11 Закону України “Про психіатричну допомогу”, лабораторне визначення в крові карбогідрат-дефіцитного трансферину методом капілярного електрофорезу та в сечі наркотичних засобів і психотропних речовин.

Для здійснення лабораторного тестування на наявність психоактивних речовин лікар-психіатр має забезпечити забір крові та сечі в особи, яка проходить огляд.

Лабораторне тестування сечі на наявність в організмі наркотичних засобів і психотропних речовин охоплює дослідження на наявність чи відсутність опіоїдів, канабіоїдів, седативних чи снодійних засобів, кокаїну, галюциногенів, психостимуляторів.

Це визначено пунктами 4-6 Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, затвердженого наказом МОЗ від 18.02.2022 № 651.

Строк дії довідок за формою № 100-2/о, виданих після набрання чинності 11.03.2024 змін до наказу МОЗ від 18 квітня 2022 року № 651 “Про затвердження Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин” становить один рік з дати проведення огляду. Довідка за формою № 100-2/о набрала чинності з 29.06.2022 року. Інструкція про проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів, яка визначала медичну довідку про проходження попереднього та періодичного психіатричного огляду за формою 122-2/о, втратила чинність з 29.06.2022 року, і відповідно всі довідки за формою 122-2/о, видані після 29.06.2022 є

нечинними. Ті довідки, які були видані до 29.06.2022 року, залишаються чинними на їхній термін, адже згідно зі статтею 58 Конституції України «закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи».

Чи потрібно працівникам закладів освіти щороку проходити флюорографію.

Згідно з додатком 7 «Перелік симптомів та захворювань, за наявності яких пацієнту проводять обстеження на туберкульоз, групи підвищеного ризику розвитку туберкульозу» до Стандартів медичної допомоги «Туберкульоз», затвердженого наказом МОЗ від 19 січня 2023 року №102 «Про затвердження стандартів медичної допомоги «Туберкульоз» визначено 23 групи підвищеного ризику розвитку туберкульозу. Серед цих груп працівники закладів освіти відсутні. Але за наявності тих чи інших критеріїв, симптомів тощо до груп підвищеного ризику розвитку туберкульозу може бути віднесена будь-яка людина, зокрема працівник закладу освіти.

Відповідно до Переліку, затвердженого наказом МОЗ від 23 липня 2002 року № 280 (у редакції наказу МОЗ від 08 листопада 2023 року № 1925, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 листопада 2023 року за № 2013/41069), передбачено, що флюорографія проводиться при проведенні попереднього медогляду та надалі 1 раз на рік при належності до груп підвищеного ризику розвитку туберкульозу, зокрема діагностики латентної туберкульозної інфекції, відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я. Тобто, лише при належності до групи підвищеного ризику розвитку туберкульозу таке дослідження має проводитися 1 раз на рік. І це визначає заклад охорони здоров'я.

Щодо періодичності щеплення працівникам закладу освіти.

У пункті 3 наказу МОЗ від 24.11.2023 № 2002 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 08 листопада 2023 року № 1925» зазначено, що вимогою проходження медичних оглядів є наявність щеплень.

В оновленому Переліку виробництв, професій, організацій, до роботи в яких не можуть бути допущені особи, яким не зроблено щеплення проти визначених інфекційних хвороб, який набрав чинність з 01.10.2024, є працівники закладів освіти. Перелік обов'язкових профілактичних щеплень визначено частиною 1 статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (далі – Закон).

Існує календар обов'язкових профілактичних щеплень для всіх громадян, у якому визначається періодичність обов'язкових профілактичних щеплень (наказ МОЗ від 16 вересня 2011 року № 595). У дорослому віці кожні **10 років необхідно проводити щеплення проти дифтерії та правцю.**

У разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень у порядку, встановленому законом, працівники окремих професій, виробництв та

організацій відсторонюються від виконання зазначених видів робіт (частина 2 статті 12 Закону).

Хто має оплачувати медичний огляд?

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок» витрати закладів і установ охорони здоров'я, пов'язані із проведенням обов'язкових медичних оглядів працівників бюджетних установ і організацій, покриваються за рахунок коштів, передбачених кошторисом на утримання відповідного закладу та установи охорони здоров'я.

Отже, працівник може пройти медичний огляд або за кошти роботодавця в медичній установі, яку вкаже роботодавець, або ж за власні кошти у тому закладі охорони здоров'я, який він сам обирає та заклад відповідає вимогам МОЗ.

Щодо домедичної допомоги.

Вміти надавати домедичну допомогу має кожна людина. Для цього керівникам закладів освіти потрібно організувати, а працівники під час прийняття на роботу та протягом роботи проходити навчання з надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі аварії (ст. 18 Закону про охорону праці).

Чинне законодавство України передбачає, що в закладах загальної середньої освіти медичне обслуговування учнів має здійснюватися медичним працівником, який зазвичай входить до штату закладу освіти. У випадку відсутності у штатному розписі посади медичного працівника керівництво ЗЗСО має укласти угоду із закладом охорони здоров'я про медичне обслуговування учнів. Така вимога визначається Санітарним регламентом, який набув чинності з 1 січня 2021 року та керується постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 № 31 «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти».

Чи можуть батьки відмовитися від проходження медогляду для своєї дитини? Якщо так, то які наслідки це може мати?

У випадку, якщо батьки відмовляються від проходження медогляду дитиною, вона **може бути відсторонена від відвідування закладу освіти**: *«Особи, які відмовляються або ухиляються від проходження обов'язкових профілактичних медичних оглядів, відсторонюються від роботи, а неповнолітні, учні та студенти – від відвідування відповідних закладів»* (частина 7 статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»).

Ця стаття закону не нова. Раніше її застосування до учнів та учениць шкіл було проблематичним, оскільки недопуск до школи позбавляв дитину права на освіту. Нині узаконені інші форми здобуття освіти, які не потребують фізичної присутності дитини в колективі (наприклад, дистанційна, сімейна тощо). Також оновлена форма медичної довідки (086/о) нині містить інформацію не лише про

огляд лікарів, а й про вакцинацію дитини (пункт 3 Наказу МОЗ України від 25.07.2023 року № 1351 «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку»).

Відсутність вакцинації також є підставою для заборони відвідування закладу освіти: *«Дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, відвідування дитячих закладів не дозволяється»* (частина 2 статті 15 закону «Про захист населення від інфекційних захворювань»).

Т. в. о. директора Департаменту

Оксана ГРИНІЮК

Світлана Прінько
0506785319